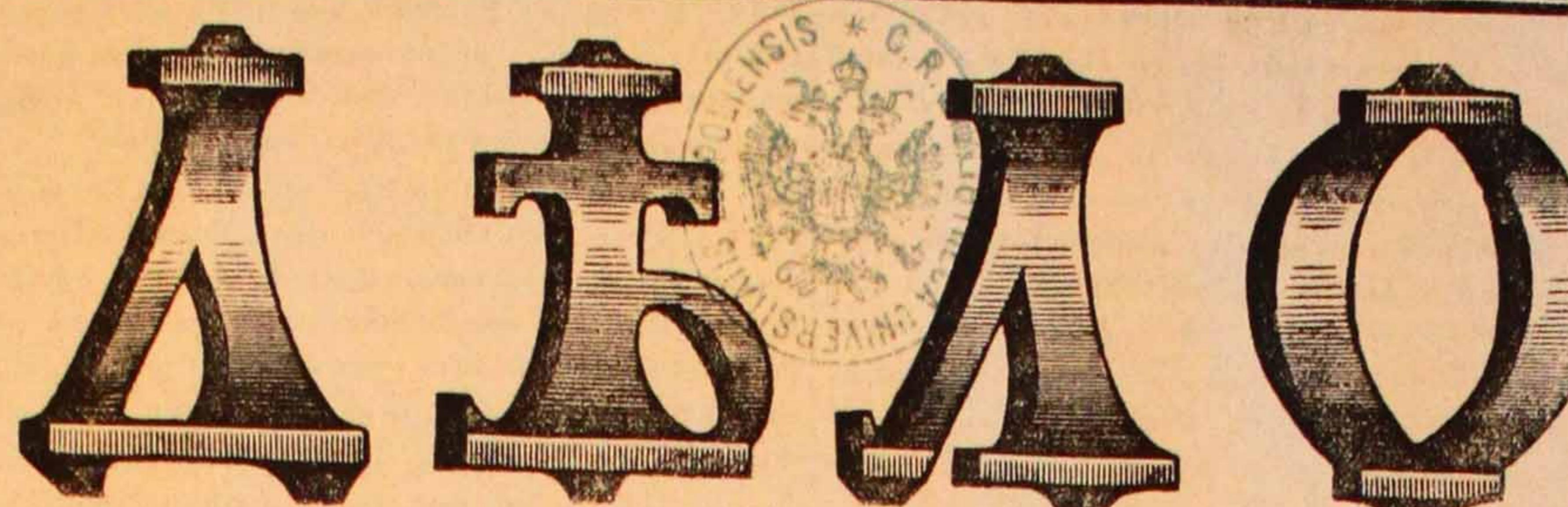

Выходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
кажды рускихъ сиятъ о 4-й год. попол. Литер. додатокъ
„Библиотека наизнам. поэстей” выходитъ по 2 печат. ар-
кушъ каждого 16-го и послѣднаго для каждого мѣсяца.
Редакція, администрація и экспедиція подъ Ч. 44 улицы
Галицка.
Всѣ листы, посылки и рекламаціи надлежить пересыпать
подъ адресою: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул.
Галицка.
Рукописи не возвращаются только на попередніе застер-
жки.
Подлинное число стоитъ 12 кр. а. в.
Оглашениа принимаютъ вѣльзъ отъ порта.
Рекламаціи неопечатаны вѣльзъ отъ порта.
Предплату наложите пересыпать франко (наилучше
почтовымъ порогомъ) до: Администраціи часописа „Дѣло“
ул. Галицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѣло“ для Австріи:	Для Россіи
на цѣлый рокъ	12 кр. на цѣлый рокъ 12 рубл.
на полѣ року	6 кр. на полѣ року 6 рубл.
на четверть року	3 кр. на четверть року 3 рубл.
отъ дод. „Библиотеки“:	отъ дод. „Библиотеки“:
на цѣлый рокъ	16 кр. на цѣлый рокъ 16 рубл.
на полѣ року	8 кр. на полѣ року 8 рубл.
на четверть року	4 кр. на четверть року 4 рубл.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ	на цѣлый рокъ 5 рубл.
на полѣ року	на полѣ року 2 р. 50к.
на четверть року	на четверть року 2 р. 50к.
отъ дод. „Библиотеки“:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ	на цѣлый рокъ 19ар. на цѣлый рокъ 6 вр.

Для Заграницы, окружъ Россіи:

на цѣлый рокъ 15 вр.

на полѣ року 7-50 вр.

на четверть року 3-75 вр.

отъ дод. „Библиотеки“:

на самъ додатокъ:

на цѣлый рокъ 19ар. на цѣлый рокъ 6 вр.

ВІІ. Читателѣвъ въ Россіи просямъ ма-
ти на уважъ, що въ вимовѣ =j, ѣ, ѣ=i, и (въ
серединѣ и на концѣ слівъ)=ы, и (на початку
слівъ и по самогласныхъ) = i, ѣ (на початку
слівъ) = ві.

Рускій кандидаты.

Рускій центральний комитетъ для пере-
веденія выборѣвъ посольскихъ до сойму кра-
вого поставивъ по выслушанію делегатовъ ко-
митетовъ окружныхъ слѣдуючій кандидатуры
въ округахъ выборчихъ зъ меншихъ посѣло-
стей и препоручаетъ ихъ горячому и однодуш-
ному попиранию выборцевъ и всѣхъ рускихъ
патріотовъ:

1. На округъ выборчій Львовъ-Вин-
ники-Ширецъ п. **Максима Кинаша**, го-
сподаря въ Яструбковѣ.

2. На округъ Городокъ-Яновъ п.
Ивана Садового, господаря въ Галичановѣ.

3. На округъ Бѣбрка-Ходорѣвъ о.
Иполита Штогрина, совѣтника консистор-
ского и пароха въ Стрѣлкахъ.

4. На округъ Підгайцъ-Козова п.
Анатоля Вахнянина, профессора рускої ги-
мназіи во Львовѣ.

5. На округъ Борщѣвъ-Мѣльниця
п. **Кароля Шипайла**, ц. к. адъюнкта судо-
вого зъ Борщевъ.

6. На округъ Копычинцъ-Гусятынъ
о. **Николая Сѣчиньскаго**, приходника зъ
Черниховецъ.

7. На округъ Коломыя-Печеньжинъ
п. **Агоповича**, властителя Королѣвки въ
Коломышинѣ.

8. На округъ Коссѣвъ-Куты п. **Ла-
заря Винничука**, господаря зъ Угринова до-
льшаго, поѣтъ станиславовскаго.

9. На округъ Снятинъ-Заболотѣвъ
п. **Юліана Геровскаго**, ц. к. адъюнкта про-
кураторіи скарбу во Львовѣ.

10. На округъ Долина-Болехѣвъ-
Рожнатѣвъ п. **дра Александра Огонов-
скаго**, профессора права цивильного на уни-
верситетѣ во Львовѣ.

11. На округъ Теребовля-Вишнев-
чикъ п. **дра Даміана Савчака**, ц. к. адъ-
юнкта судового зъ Гусятынъ.

12. На округъ Миколаївъ-Жида-
чевъ п. **Василія Ковальскаго**, совѣтника
ц. к. высшаго суду краевого во Львовѣ.

13. На округъ Тернополь-Мику-
линецъ-Игровиця о. **Степана Качалу**,
приходника зъ Шельпакъ.

14. На округъ Войниловъ-Калушъ
п. **Юліана Романчука**, профессора рускої
гимназіи во Львовѣ.

15. На округъ Золочѣвъ-Глиняны
о. **Данила Танячевиця**, священика зъ За-
комара.

16. На округъ Броды-Лопатинъ о.
Івана Сѣрка, приходника зъ Гаївъ старо-
бродскихъ.

17. На округъ Бускъ-Камінка Стру-
милова п. **Александра Грыневецкаго**, ц. к.
адъюнкта судового зъ Буска.

18. На округъ Жовкѣвъ-Куликѣвъ
п. **Петра Лєниньскаго**, ц. к. адъюнкта су-
дового въ Дембиці.

19. На округъ Белзъ-Сокаль п. **Лон-
гина Рожанковскаго**, совѣтника ц. к. суду
окружного въ Золочевѣ.

20. На округъ Любачѣвъ-Цѣша-
ній о. **Михаила Сембраториця**, пароха
зъ Любачева.

21. На округъ Рава-Немирѣвъ п.
Дениса Кулаковскаго, ц. к. начальника
експозитуры прокураторіи скарбу въ Краковѣ.

22. На округъ Збаражъ-Новесело
о. **Степана Качалу** зъ Шельпакъ.

23. На округъ Бережаны-Перемы-
шилъ п. **Ів. Сойку**, мѣщанина зъ Бережанъ.

24. На округъ Мостиска-Судова
Вишня п. **Еміліана Волошаневиця**, начальника
суду въ Судовой Вишни.

25. На округъ Ярославъ-Свялява
п. **Антона Вербицкаго**, мѣщанина въ Яро-
славѣ.

26. На округъ Самборъ-Старемъ-
сто п. **Бережницкаго**, совѣтника суду въ
Самборѣ.

27. На округъ Турка-Бориця дра
Николая Антоневиця, профессора гимназі-
ального зъ Перемышля.

28. На округъ Рудки-Комарно п.
Дениса Гарасимовича, начальника суду въ
Рудкахъ.

29. На округъ Дрогобичъ-Подбужъ
п. **Ксенофона Охримовича**, властителя ре-
альности въ Дрогобичи.

30. На округъ Лука-Медынічъ п.
Михаила Бачиньскаго, ц. к. потари въ Ме-
диничахъ.

31. На округъ Станиславѣвъ-Га-
личъ дра **Івана Добряньскаго**, адвоката
во Львовѣ.

32. На округъ Сянокъ-Рыманівѣ-
Буковско дра **Александра Искрицкаго**,
адвоката въ Сяноку.

33. На округъ Бучачъ-Монастыри-
ска п. **Климентія Вахнянина**, ц. к. поборца
податковаго въ Цвішановѣ.

34. На округъ Надвірна-Делятинъ
о. **Корнила Мандичевскаго**, пароха въ Над-
вірній.

35. На округъ Тысъмениця-Товмачъ
п. **Тита Заячківскаго**, ц. к. адъюнкта су-
дового въ Тысъменици.

Отъ центральнаго комитету выборчаго.

Львовъ дні 7 (19) мая 1883.

Выборы до сойму.

Задля дуже вже недалекого речинця вы-
боровъ оголосився львівський центральний жи-
дово-шляхець комитетъ въ перманен-
ції. Доси затвердивъ би вже 40 кандидатовъ
на рускій округи, — оставають же ще 8. Які
се кандидаты — о тѣмъ мы вже доволѣ писали.
Цѣкаве є, що кандидаты на послобъ въ окру-
говъ выборчихъ бѣльшихъ посѣлостей, єть єсть
тамъ, где Поляки самі у себе въ дома, не „за-
тверджаються“. Очевидно! — Надъ „вельмо-
жими“ не треба опѣки. Що іншого рускій
мужики! Rzad moralny musi szuwac nad spo-
kojem kraju. Мѣжъ сими 40 затвердженными
знаходимо: 1 князя-дѣдича, 8 графъ-дѣдич-
евъ, 1 барона-дѣдича, 16 звичайнихъ дѣдич-
евъ, 1 „урядового“ редактора, 1 вице-прези-
дента намѣстництва, а прочи 13 — мѣщанина
ц. к. старостѣвъ, урядникъ судовихъ, нота-
ріевъ и пр. И оте то мають бути заступники
„хлопківъ“ интересовъ... Непопирање сего
дивоглядного, „народового“ шкітум compositum
— має бути „zdrada narodowej (!) sprawy“.

Съ вдоволенiemъ мусимо записати ту
фактъ, що честнѣйша часть польської прасы
годиться впновѣ съ нами въ поглядахъ на цѣ-
лу ѿ центрально-комитетову комедію. Львів-
ска гумористична часопись „Szczutek“, которую
если о що, то о симпатію для руского головно-
го выборчого комитету зовсїмъ посуджувати
не можна, висмїває центральну котерю, по-
даючи вѣбы справовданье єти ви заєдань; пред-
сѣдатель єздить за кождымъ „кандидатомъ“
пытається до ц. к. намѣстництва — „szy mle
widziany i bogu“. А які буде соймъ зложе-
ній єтихъ кандидатовъ, те показує рису-

Дѣр Готфридъ Кінкель.

(Конецъ.)

Зъ всѣхъ славянъскихъ народностей знаєтъ
Кінкель найбѣльше Поляковъ, бо вносила
найбѣльше съ польскими емігрантами. Зъ по-
чатку занятый бувъ досить крѣпко польскимъ
пытається: участвує въ поминкахъ поль-
скихъ повстань, говоривъ рѣчи на тыхъ по-
минкахъ и т. п. Єго бесѣди однакъ не вдовод-
ляли вѣбніи Поляковъ, исповѣдники Польщѣ
„od mogra do mogra“, бо на прилученіе Поз-
наньщини до нової Польщѣ Кінкель не мно-
го робивъ надѣй. „Дѣло“, — каже бувало Кін-
кель, — такъ вже уладило, що сего дні тру-
даю сказати, що Познаньщина польскій край.
Германізація схвила сильно тую провінцію,
и т. п. Такі рѣчи, розумѣєтъ, псували кровь
Полякамъ. Кінкель не переставъ бути нѣме-
цкимъ патріотомъ ажъ до смерти, мимо того,
що приходило ему въ Нѣмеччинѣ много
терпѣнї и мимо того, що бувъ вже швайцар-
скимъ горожаниномъ. Сполученіе нѣмецкихъ
малыхъ державъ въ одну тѣшило его, однакъ
только на половину. Єго болѣло тое, що „нѣ-
мецкій народъ накрито прускою пікельгавбою“
и заведено майже всюду прускій порядки. Інъ
все думавъ о тѣмъ, якъ бы туло сполучену та-
перь Нѣмеччину охоронити вѣтихъ бѣді,
а особливо, якъ отградити Нѣмеччину бѣ-
страшного для неї сусѣда, Россії. „Der sibir-
ische Nachbar“ бувъ для нѣмецкого патріота

правдивимъ пугаломъ. На доказъ скажаного
наведу слѣдуючу съ нимъ розмову:
Кінкель: „Якъ я радъ, що ви сьогоднія до
мене загостили.“
Я: „И я радъ, пане професоръ, що можу
Вамъ чимъ небудь служити. Въ чѣмъ дѣло?“
Кінкель: „Бачте, мій друге Славянине,
дѣло важне. Тое, що я Вамъ хочу сказати, у-
тѣшить івно и вѣсть, — се дѣло славянське.
Щобъ довго не говорити, скажу Вамъ, що въ
интересѣ нашої, т. є. нѣмецкї, єсть конечне
— поставити на ноги т. є. дѣбдувати Поль-
щу. Такій сусѣдъ якъ Россія, єсть для Нѣ-
меччини даже невыносимий и небезпечний.
Французы захоче реванжу, — а противъ
Россії согрѣшило нѣмецке правительство підъ
части, або лучше сказати, при уваженію вѣй-
нської сили. Французи хотѣли знищити Україну, Гали-
чину, і т. д. на полуднѣ, якъ далеко удастися
имъ дестатися. Я спомниувъ о Галичинѣ та
Українѣ, і о тѣмъ хотѣвъ съ вами погово-
рити. Ми много вже говорили съ вами перше
о Русина

ночъ на 4-й сторонѣ сеи газеты: послы стоять всѣ до Glied-y; въ серединѣ шляхтичъ, а на передѣ и зъ заду рядъ ц. к. старостовъ; передѣ сею фалянгою ступає якійсь ц. к. „командантъ“ (мабуть зъ ц. к. намѣстництва), а на дольѣ подписано: „Eins, zwei, drei! — пагод з нами, тут з вагодем, lecz starosta zawsze przodem!“ На іншомъ рисунку (Obrazek przedwyborczy) тримаєшь шляхтичъ за пой боки съ імci p. Onufrym; шляхтичъ каже: „Tak ranie Onufry, і тут іnteligenсję wykluczamy, precz z profesorami, а p. Onufry отповѣдає: „Fajno, wielmoжny ranie, — precz z jentyligen-tami!“ Отъ такой-то тенденціи польского комитету; выключити и польску интелигенцію и Русиновъ, чтобы можно было выгодно господарити. Такожъ „Kuryer Lwowski“ выступивъ даже решучо противъ центр. польского комитету, взываючи (въ статіи подъ заг. „Do buntu“) всѣхъ честныхъ людей, чтобы не попирали кандидатовъ центральной котеріи. — Що „Dziennik Pol.“ и „Gazeta Nar.“ боронять комитету, — се не диво. Тажъ ихъ пп. редакторы такожъ въ нѣмъ засѣдають. Редакторови-жъ Gaz. Lw.-ои призванено одинъ мандатъ, — ну, тожъ и ся „kierownica opinii narodowej“ не має потребы бути невдоволеною. Оттакъ то польскій комитетъ старався въ горы застерьчись противъ всякої критики.

А якъ смѣливо розсѣваються всякий фальшъ про Русиновъ! — Якъ смѣливо робятъ ихъ власне виновники всеси незгоды... Що „Gaz. Nag.“ въ тымъ замѣтомъ выступає, и твердить, що Русины унеможливили всяке порозумѣніе при выборахъ (позумѣєсь! — „позумѣніе“ таке, щобы польскихъ кандидатовъ выбирати!), сему не дивуємось. Не дивуємось и „Czas-ови“, квтрый, якъ се теперъ показуєсь не 2 и не 3, але 10 тисячъ доставъ отъ „Landerbank-у“... Але и краковска „Reform“ фальшує правду, та Богъ-вѣсть що плете о рускомъ выб. комитетѣ. Польскій комитетъ затвердивъ доси 4 Rusinow; тымчасомъ має „Reform“ смѣлость голосити свѣтови, що онъ затвердивъ кандидатуры „kilku pasti Rusinow“... Поминаємъ вже, який се „Русины“, — але по що ширити неправду?... Еще въ одній справѣ мусимо поучити „Reform-у“. Отповѣдаючи на звѣстну пропозицію „Киг. розп.“ (щобы Русинамъ отступити 30 округовъ), ка-

же она, що предсѣ „не лишь Русины суть въ
всѣхъднѣй Галичинѣ ти ву́лсаши, бо Поляки
такожъ не можуть зрѣкатись своихъ правъ
we wschodniej czeſci kraju...“ Яка дѣвоча на-
ивнѣсть!... Впередъ роздѣлено громаду отъ
обшару дворскаго, утворено осѣбнїй курій
„меншихъ посѣлостей“, — а нынѣ отъ куды
закидають!.. Вжѣ отомъ, кто ту борще бувъ,
чи Поляки, чи Русины, не будемъ спорити;
якъ ся наша земля стала не наша, — се опо-
вѣсть исторія. Але говорити о якихъ правахъ
опѣки надъ Русинами, вдиратись въ округи

тись другъ съ другомъ, — теоретично оно вѣрно, але въ практицѣ показуєся зовсѣмъ противне, а особливо дастъся тое сказать о существѣ двохъ славяньскихъ народовъ, якъ Русины и Поляки. Славяньский народы живутся разомъ, але только на подетавѣ повно-и рѣвновѣрности и внутренной независимости одного народа славяньского отъ другого. На тыхъ только основахъ може наступити цѣлковите порозумѣніе межи Славянами. Гегемонія одного народа славяньского надъ другимъ може бути только до якогось часу. Славяне могутъ жити съ собою только підъ прапоромъ: „рѣвный съ рѣвнымъ“, а не инакше! Вы, пане професоръ, читали переводы поезій Шевченка, вы читали переводы пѣсень нашихъ народныхъ, отъ хочьбы переводы Боденштедта, вы читали справозданія парламенту вѣденскаго и рецензіи справозданій сойму галицкаго — що вы менѣ опбеля говорили? Ваши слова були отъ якѣ: „Das ruthe-nische Volk ist sozusagen vogelfrei; das ruthe-nische Volk wird aber wie untergehen es hat

nische Volk wird aber nie untergehen, es hat
Mark und Bein", и т. д. Сегодня хотите для
милости нѣмецкой политики будувати Польшу
на рускѣй земли. Я позволю собѣ на подставѣ
досвѣду заявити, що подгорнене рускои зем-
лѣ подъ Польшу було въ цѣлковитымъ упад-
комъ Польщѣ — упадкомъ на завсѣгды. До
того довели польской политики. Въ рускихъ
земляхъ держалася Польша якійсь часъ
только тогды, якъ бы вы прикрыли си пру-
скою никельгаубою, — только при помочи пру-
скихъ багнетовъ — и то недовго. Если теперь
рускій народъ, въ Галичинѣ примѣромъ, зно-
сить терпеливо переслѣдованія бѣ уорганизо-

нисто рускій, — се вже переходитъ всяке по-
вягъ! Що скавалибъ на се Поляки, еслибы
Русины накидались на послѣдвъ зъ бѣльшихъ
посѣлостей?.. И зъ якихъ то „правъ“ малибы
Поляки зрѣкатись? Чи може зъ „права“ пре-
вей на рускихъ мужиковъ-выборцѣнъ, зъ „пра-
ва“ деморализованя нашего народа? Тажъ ту-
гешній Поляки (вынявши горетку паньскихъ
двораковъ, та трохи польской интелигенціи по-
мѣсточкахъ) не мають навѣть права голосо-
запя при выборахъ зъ курій меншихъ посѣ-
лостей!

Мусимо ту еще згадати гдякій ôтзыви
въденьскихъ газетъ. Наші шовинисты, звѣстно,
всюды, где треба, радѣбы еправно пôставити
столця Русинамъ. Вмовляючи въ свѣтъ, що
Русь — wroga raiстwi і kościołowi, вмовля-
ють въ него заразомъ, що ось то мѣжъ нами
есть якась прихильна польскимъ шовинистамъ
, партія“! Въденьскій газеты доносятъ Богъ
знає що о „Jungruthen-ахъ“, о „St. Georgsprag-
tei“, о тѣмъ, що Поляки попираютъ якусь вар-
гю Русиновъ, и пр. Нещастье лише, що все
се неправда. Если що, то власне солидарне по-
ступованье всякихъ шовинистовъ тамъ, где
ходило о вкорочуванье правъ нашего народа,
ихъ нетаєна безвгляднѣсть супротивъ Русиновъ,
переконало всѣхъ Русиновъ о послѣдніхъ цѣ-
ляхъ „народової“ политики, о потребѣ без-
ваглядної солидарности супротивъ ворожого
напору. Наші найчестнѣйшій патріоты жер-
тувались для идеи „згоды“ съ Ляхами; ко-
лижъ бо „народовій“ панове розумѣють згоду
такъ: дай, або выдру!. И довели панове до
того, що нынѣ, дивлячись на нужду нашего
народа, на політичній швинглѣ котерій, стає
Русь якъ одинъ мужъ противъ своїхъ гноби-
тельвъ. На цѣлой широкой Руси не знайдуть
нынѣ панове нѣякої рускої „партії“, котрабы
за яку небудь цѣну продавала интересы свого
народа. Впрочемъ будемъ такі, які хочемъ
бути, або зовсімъ не будемъ. Рускій мужикъ
не буде нѣколи Польщѣ будувати. Смѣшно
робится, коли така поважна, пôвъурядова „Presse“
добрачує въ „Rusinach od ragady“ — „лучшихъ“
австрійскихъ патріотовъ... Якого патріотизму
домагаются бѣ нась шовинисты, се вже по-
виннійбы разъ въ Вѣдни знати.

Где Русиновъ треба, тамъ очевидно не недостает солодкихъ словъ. „Dziennik Pol.“ вычисляетъ мѣжь причинами польской неудачи въ Коломыї (при выборѣ Блоха) и сю, что „braciach Rusini“ не поперли „народового кандидата“. Тажь предсѣ „prawi“ Rusini все попирали и попираютъ Ляховъ; о якихъ-же ту „braciach“ бесѣда? — чи о тыхъ, на которыхъ заразъ на другой сторонѣ кидаются найтяжшій клеветы?!

Правыборы выпали въ многихъ сторонахъ добрѣ. Просимо нашихъ Родимцѣвъ взятысь горячо до працѣ, чтобы и выборы выпали добрѣ, — и чтобы одинъ нашъ округи не потребовали встыдатись передъ другими. Не

даймо робити въ нашихъ выборовъ „народово-
го“ шахрайства, не позволяймо, щобы нами
рядили та торгували мовъ неживыми, щобы
наші мандаты були родомъ... емеритуры!

О надъужитяхъ при правыборахъ дѣстали мы зновъ богато дописей. Панове комисаръ поступаютъ собѣ гдекуда дуже нелегально. На всякий жалобы отповѣдаются иронично: „Подавайте, протестъ, где хотите“, нѣякихъ увагъ не пріймаютъ, кончать и зачинаютъ, коли хотятъ. Тымчасомъ §§. 28—29, 37—39, 41, 45 кр. орд. выб. выразно наказу-
ютъ, що комисарь, котрый має переводити правыборы має запевнитись, чи выборцъ були завѣзаний, має зарядити правыборы о той го-
динѣ, на котру були призначеній, — комисарь не має права выключати кого небудь отъ го-
лосованя, хочбы онъ прійшовъ и на самъ ко-
нецъ, — всѣмъ выборцямъ повиненъ бути за-
безпечений приступъ, можливость отданя го-
лосу (§. 39); комисарь має поучити (§. 37) выб-
орцѣвъ о цѣлѣй процедурѣ переведеня пра-
выборовъ.

Зъ Грушова пишуть намъ, що тамъ до-
стохвальна комисія передовсѣмъ захала до
корчмы. Попоѣвиши и напившися панове ко-
мисарѣ заночували, — а на другій день, коли
то о призначенї 9 годинѣ прійшли многї
выборцѣ на правыборы, завѣдомлено ихъ, що
выборы вже замкнені; на 140 управненыхъ
отдало голосы лишь 20, котрыхъ ad hoc при-
кликано. Выборы переводивъ якійсь лѣкарь
повѣтowyй (п. Дорожинський), а другій коми-
сарь (п. Кришке) ходивъ по дворѣ съ жандар-
момъ, и не позволявъ анѣ порозумѣватись анѣ
екликати другихъ. — Подобного маневру ужи-
то въ Дорогомильї. П. Кришке пойшовъ до
священика на размову, приговорюючи все що
jeszcze сas, — а коли священикъ вконецъ
прійшовъ, то выборы були вже „замкнені.“
Въ Будомирї екликали колькохъ людей та жи-
довъ и выбрали якогось Каличинського. —
Въ Куликовъ страшно сфальшовано листу вы-
борчу, и выбрано жидовъ та Поляківъ. Наші
люде не умѣють въ чась упомнутись (рекля-
мувати), а потомъ наша справа пропадає. По-
непчастливомъ выборѣ высылали мабуть мѣ-
щене депутацію до намѣстника. — Въ Хло-

пôвцъ (староства Гусятынского) отбулись пра-
выборы „на миги“; нѣкто властиво не знаявъ,
коли зачались, а якъ гдеякій выборцъ самъ
ввойшли до комнаты, где отдавано голосы, то
якъ разъ довѣдались, що выборы вже скон-
ченій. — Въ Перемышли мавъ п. староста дô-
стати секретне порученіе, щобы за кожду цѣ-
ну переперти *księcia-rapa*; поручено мабуты
такожъ рабинови львовскому, щобы вплынувъ
на перемысихъ жидовъ. П. комисаръ Ляни-
кевичъ напоминає выборцъвъ, щобы уважали,
що п. староста хоче мати послемъ кн. Сапегу.
Въ Нижанковичахъ скрѣпло жандармерію
выдумавши впередъ байку, що гр. Круков ц-

скими ультрасами помогает также многое для
скрѣпленія народныхъ силъ. Русины будутъ
дальше такъ працювати, а потому покажется
wer den Kürzeren zieht."

Я: „Такъ, въ Галичинѣ си вправдѣ не маємо, але за то не маємо такожъ и представителівъ въ палатѣ пановъ, кромѣ митрополита; въ соймѣ такожъ не богато, бо народъ бѣдный, навѣть лѣса свого не має; грошей на агитації такожъ не маємо, а хочьбы и мали то честь и идея наша не позволилабъ намъ деморализувати народа, котрого норовственность и чоловѣче достоинство лежить намъ на серци.“

Мы размовляли дальше съ съдоголовымъ старикомъ о агитаціяхъ выборчихъ, о школахъ о станѣ экономическомъ нашего краю и т. п рѣчахъ, котрѣ его дуже интересували.

Посля смерти Кинкля случилось мен
прочитати въ одной въ газетѣ слова кн. Би
смарка, которыми онъ мавъ заявити, що Ав
стрія не богато на томъ стратить, если зре
чеся Галичины, щобъ за тое дбстati тольк
зносного сусѣда. Слова ти же лѣзвного князя
при помочи наведенои розмовы съ Кинклем
були менъ зрозумѣлі. Що дальше буде, — по
бачимо.

Одинъ изъ учениковъ Кинкля

кій пріде на правыборы съ 50 хлопами (бѣ-
тись? !..), а листы выборчои нѣкто не бачицъ.
Въ Волоскѣмъ сель (коло Болехова) допустилъ
п. комисарь нарушения личной свободы воль-
ногого горожанина державы, наказавши — бѣ-
причины — замкнути до арешту селянина Юра
Форовича, и выпустивши его ажъ по перѣ-
деню выборовъ. Помимо сеи преселіи, выбраны
обуреній громадяне на выборцѣвъ: самого Фо-
ровича и трехъ иныхъ добрыхъ Руспиновъ.

мы достали еще одну допись ^{дотычн.}
выбору посла до сойму въ мѣста Коломыї.
Тамъ важатся голосы межи дѣдичемъ въ За-
гайполя п. Ясиньскимъ, а п. Людв. Вербиц-
кимъ, надъинспекторомъ львовско-черновец-
кои желѣзницѣ во Львовѣ. П. Ясиньскій ^{въ}
стный зъ свои скрайно-польской вагонистостѣ
тожь наколибъ тамошнї Русины не має
надѣѣ перевести выбору Русина (въ ^{курс.}
мѣстѣ), то въ такомъ случаю моглибы съ вѣ-
нымъ довѣріемъ отдать свои голосы п. Вер-
бицкому. П. Вербицкій отзначався справедль-
востею супротивъ Русиновъ, а працюющи ^{бѣ}
6-ти лѣтъ въ кураторіи домашнаго промыслу
въ выдѣлѣ краевомъ, мавъ часъ основно об-
знакомитись съ многими потребами ^{нашою}
краю. Онъ заeлуживъ себѣ нашу вдячность ^и
выданье „Взорвъ промыслу домашнаго
Руси“ (доси появилось 6 выпусквъ а посѣ-
дуютъ еще 4). Тымъ выдавництвомъ ^{своимъ}
зберѣгъ п. Верб. дорогу памятку рускихъ ф-
наментовъ народныхъ, котрѣ по части черен-
оподаткованье, по части черезъ ^{наплывъ} ма-
рій фабричныхъ помалу затрачуются, и дод-
авъ того, що и далекій свѣтъ познавъ дор-
гу скарбницю нашего народного творчества.
Заходови п. Вербицкого треба завдячити
що сегодня выробы нашего Гуцула-снициаря
Юрка Скрѣбляка въ Яворова подивляються в
всѣхъ выставахъ. Зъ іниціативы п. Вербиц-
кого заложено школу ткацку въ Городенцѣ
впроваджено въ школѣ ткацкой въ Косовѣ
варстата системы Жакарта, черезъ що робот
вначно скорше выкончується; въ его іниціативѣ
заложено въ Кам'янцѣ струмиловій школа
стельмахську и начинъ боднарскихъ. Такоже
контръ-кандидата належало бъ мѣщанамъ
майскимъ поперти на случай, колибъ бача-
що свой кандидатъ не зможе удержатись.

ПЕРЕГЛЯДЬ ЧОЛТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорська Монархія.

(Рада державна.) На засѣданію палаты въ новъ зъ дня 18 с. м. принято законъ о крестьянской оборонѣ, о инспекторахъ промысловыхъ, а такожъ колька додатковыхъ кредитовъ. Однояя приступлено до выбору членовъ спольныхъ делегаций, который выказуе олѣдуючіи имена: Бензенци, Бльоме, Цешн, Куденгове, Чарторыйскій, Енгерть, Фалькенгаймъ, Грине, Гетнеръ, Клемштайнъ, Лятуръ, Лихновскій, Мозеръ, Розенбергъ, Росбахеръ, Сапега, Шенборнъ, Скрипци, Тувъ Вринтесь. Заступниками выбраны: Макс. Кумгове, Флюкъ, Гагернъ, Гедель, Габетинекъ, Гросъ, Гофманъ, Травтмандорфъ и Водзицкій, переведеню тыхъ выборовъ замкнувъ гр. Тимофиціально сего рочну сесію парламентарну.

(Розвязанье краиньскаго сойму) зробило в
лике враженіе на партіи п'ємецкихъ центр
стовъ, котрій підняли зъ тои причины заразъ
ликій крикъ въ своихъ органахъ. Нѣмціи
на руку тое, що переведеніе новыхъ выбор
принаде саме передъ приїздомъ цѣсаря до Га
йни, божъ звѣстно имъ дуже добре, що краинь
Словенцѣ, становлячій переважну бѣльшоство
евого населенія зъумѣютъ перевести теперь
боры по своїй думцѣ, и що край сей замін
стуєсь під часъ приїзду цѣсаря яко край словен
скій, а не нѣмецкій. И дѣйстно, Словенцѣ берут
енергично до дѣла; краевій письма мѣсяцъ
чи отзовы до выборцівъ, щобы, полішивши
якій споры и личній взгляды, спольными
старались вышерти нѣмецкій елементъ; але
выборча ширится по всѣхъ закуткахъ про
вѣщую якъ пайлuchшій результаты для Словенції.
Супротивъ сего енергичного и спольныхъ
віянськимъ интересомъ вновнѣ оправданого
пованія Словенцівъ утратили Нѣмцѣ всію
дѣю побѣды, а навѣть отважна въ іншіхъ
чаяхъ „N. fr. Presse“ сумніваєсь дуже, чи уда
ся симъ разомъ устояти партії вѣрноконсти
ційной противъ напору бѣльшости краевог
селенія.

(Отношения Австріи до балканского острову) що разъ бôльше проясняются. Подорожнія князя черногорокого и его побыть у Вѣднѣ, который на вицѣ мѣсци згадуемъ, привнесало до розсвѣчения тыхъ взаємопинъ и до уваленя мирныхъ отношень Австріи съ южно-віянскими краями. Щобы однакъ усунуть въ томъ ззглядѣ еще существующіе сумнѣвы, есь теперь зъ припорученія министра справъ юридическихъ гр. Кальнокого — бар. Тешенбауна на балканской пôвъостровъ въ цѣлнѣ доказательствъ розцѣзнанія отношень всѣхъ урядовъ конзуловъ

ныхъ и провѣренія справъ мѣсцевыхъ. Зложеніе
нимъ сиравозданіе удѣлить гр. Кальпоки обомъ
министрамъ торговлѣ, австрійскому и угорскому,
и разомъ съ ними зложитъ илянъ зреформованія
отношень конзулярныхъ на балканскомъ побѣ-
стровѣ. Все тое має отбутись еще передъ зобра-
немъ опольныхъ delegacij, котрымъ власне має
бути сей плянъ предложенный. Гр. Кальпоки буде
тутъ мати дуже тяжку задачу, позаякъ на кве-
стію конзультатовъ на балканскомъ побоствревѣ
глядитъ инакше Угорщина, а инакше Передлита-
вія; треба отже погодити суперечность тыхъ вну-
трѣшно-державныхъ интересовъ, щобы можна от-
такъ хосенно дѣлати на внѣ.

(Розвязанье ческого сойму) есть вже рѣчею
певною. Патентъ цѣсарскій розвяззуючій соймъ
мае бути посля донесеня „Narodn. List овъ“ не-
базомъ оголошеныи, а всякий змаганя дотеперъ-
шнаго маршалка соймового кн. Аверсперга, щобы
повздержати розвязанье сойму, остало безъ на-
слѣдкобъ. „Narodn. Listy“ доносятъ, що маршал
комъ нового сойму именованыи буде кн. Кароль
Шварценбергъ, той самъ, котрого выбору на мар-
шалка повѣтowego колька разбѣтъ свого часу не
затверджено. Именованьемъ отже кн. Шварцен-
берга маршалкомъ краевымъ складає правитель-
ство новый доказъ, якъ дуже зиѣнились послѣд-
ними часами отношеня краевъ въ Чехахъ, и якъ
сильнымъ бить теперѣшне становище до недавна
еще нѣмецкою большостею пригнетеныхъ Чеховъ.

(Справа податку грунтового) має бути по-
лагоджена и до повного порядку доведена въ мѣ-
сяци червни о. р. Именно обѣцює министерство
скарбу роздѣлiti до 1 липня с. р. межи податни-
ківъ готовi вже аркушъ грунтовi съ вырахова-
нимъ вже податкомъ, а тымъ способомъ скон-
чится пануючiй теперь хаосъ по касахъ подат-
ковыхъ.

(Слѣдство въ справѣ дра Каминского) за становивъ судія слѣдчій на внесеніе державной прокураторіи, чозаякъ слѣдчій доходженія не кинули подозрѣнія на жадиу зъ особъ занимающихъ урядове становище о участіи въ той справѣ. Зъ тои причины застановлено поступованье карне, которое ведено именно только въ тѣмъ направленію.

(Князь черногорскій у Вѣдни.) Побытъ Миколы, князя черногорскаго, въ столицѣ Австріи и его маскарадный пріемъ у австрійскаго монарха кидаетъ новый лучъ свѣтла на мирный отношенія европейскихъ державъ, а передъ всѣмъ на отношенія самой Австріи. Отъ довошаго часу взяла себѣ буда певна часть нѣмецкой прасы въ Австріи за задачу представляти Чорногору яко край наиболѣе непріязненный для Австріи, а навѣть даже неbezпечнѣй зѣ взгляду на интересы австрійской на балканскомъ побѣостровѣ. Именно по выbuchу послѣднихъ розруховъ въ Босніи и Герцеговинѣ почато шарити рожнородній поголоски, кидаючій не конче добре свѣтло на настроѣ Чорногоры взглядомъ австрійской монархіи, а доходило навѣть и до того, что гдекуда вказувано на Чорногору, яко на мотора тыхъ розруховъ. Поголоски тѣшились дальше и по придушенню боснійско-герцеговинскихъ розруховъ; говорено, что Чорногорцѣ конспирируютъ съ бѣглецами герцеговинскими, что бѣглецъ тѣ находятъ на черногорской земли захоту до дальнихъ агресивныхъ кроковъ оправдываетъ Австрію. За самого факту, что Петро

супротивъ Австрії. Э́тъ самого факту, що Петро Караджорджевичъ пробувавъ якісь часъ въ Цети-нів, выводжено дуже далекосяглій консеквенції, додумуючись, що Караджорджевичъ намѣряє яко агентъ Россії скинути зъ сербскаго трону прія-зного Австрії князя, а бттакъ утворити підъ еги-дою Россії коаліцію, складающуюся зъ Сербії, Чорногоры и Болгарії, а вымѣрену головно про-тивъ Австрії. Тешерѣшний побыть князя чорно-горскаго у Вѣдни и надзвычайно прихильне приня-тие его черезъ австрійскаго цѣсаря есть найлучшимъ дешенті тыхъ поголосокъ, а при тóмъ має більше и друге не менше значеніе для австрій-ской монархія. Князь чорногорскій ъде зъ Вѣдня на коронацію до Москвы; отже тешерѣшний его побыть у Вѣдни свѣдчить о тóмъ, що пріятель Россії не конче мусить бути противникомъ Ав-стрії, а се зновъ иромовляє безперечно въ ко-растъ мирныхъ отношень.

ЗАГРАНИЦЯ.

Франція. На выправу до Тонкину (въ Хинанхъ) зажадало правительство француске кредиту, который ухвалено минувшого тыжня безъ найменшихъ перенонъ. Дискусіи надъ тымъ предметомъ не было. Только мин. Шальмель - Лякуръ заявивъ, что нема причины боятися войны съ Хинани, позаякъ не мають они силы военныи, а въ найгёршомъ случаю будуть могли хиба повсѣнье тонкинське вспомагати. Дальше пояснивъ сей-же министеръ, чому правительство откликало посла зъ Хинъ. Посолъ Бурé заключивъ съ Хинами такій договоръ, который бувъбы Франціи отбравъ богату провинцію. Франція мусить боронити своихъ заморскихъ посѣлостей, а заморскихъ друговъ о сколько можна вспомагати. Кредитъ ухвалено 358 голосами противъ 50. Зъ того голосования видно, что Франція бажає розширення политики колоніальної и пильно шукає новыхъ торговельныхъ доробъ. Минувшого тыжня радила палата француска такожь надъ новелею до уставы войсковои, дотычачою авансовъ въ арміи, фортовой артилеріи и школъ для дѣтей жовніарокихъ. Що до авансовъ, новый проектъ застерѣгає особенно тое, що підъофицери будуть могли только тогды получить степень официрскій, если уkońчатъ войскову школу въ St. Маіхент. Вѣкъ буде масть мало ваги при авансѣ официровъ низшон ранги, а иѣякои ваги не буде мати почавши отъ ранги майора. Дѣти жовніарскіи не могутъ

пробувати въ касарняхъ; они будуть въховувані въ особныхъ школахъ въ 12 року житя, — наука має тривати 5 лѣтъ. Що до артилерії, думагається проектъ такої організації, щоби артилерія складалася зъ 16 баталіоновъ по 6 компаній. Розумѣється, що той мілітарний рухъ не подобається Нѣмеччинѣ. „Post“ пише, що сей живий рухъ, котрий въ Франції появляється, цѣлкомъ не відповѣдає мирної европейської ситуації. Помимо того, що армія Француска вже нынѣ перевищує числомъ армію нѣмецку, свѣдчить новий проектъ міністра війни о стремленю, щоби армію погорішти о $46\frac{1}{2}$ баталіоновъ пѣхоти, а 16 ескадронъ кінніць.

ДОПИСЬ

Отъ Дубецка

Понеже громадскія касы пожичковій мо-
жутъ выдобути селянъ въ рукъ лихварскихъ
и ихъ экономичный станъ поднести, то многій
громады позапроваджували ихъ у себе, но много
есть вище громадъ, котрій потребували бы касы
пожичкової, а еи не мають задля недостачъ
фондовъ. Щобы и бѣдній громады заохотити
до запровадження касы пожичкової, подаю въ
”Дѣлѣ“ рахунокъ касы пожичкової громады
Павлока, повѣта березовскаго, аъ котрого
можна пересвѣдчитись, що и съ маленькимъ
фондомъ можна запровадити касу пожичкову.
Въ Павлокомъ отворено касу пожичкову 16
цвѣтня 1879 съ кореннымъ фондомъ 34 ар. 20
кр., котрый повставъ въ доброхотныхъ жертвъ,
увираныхъ въ громадѣ. Зъ касы съ такъ ма-
ленькимъ фондомъ, выпожичили селяне до 16
цвѣтня 1883, се есть за 4 роки 4106 ар., а при
тѣмъ коренный фондъ поднїсся на 136 ар. 41
кр. а. в. Фондъ близько почетверинея, а однакъ

Станъ касы:		
Готовкою		4 зр. 32 кр.
На довгахъ	: 635	" 88 "
		<hr/>
Разомъ		640 зр. 20 кр.
 И то: Коренный фондъ . . 136 зр. 41 кр.		
Капиталъ громады . . 286	" 5	"
Капиталы селянъ . . 200	" —	"
Фондъ убогихъ . . . 17	" 74	"
		<hr/>
Разомъ 640	зр. 20	кр.

НОВИНКИ.

— Нашя братя Українцѣ зъ Кієва, почитаючі пам'ять нашого пок. редактора Володимира Барв'ньскаго, зложили и прислали на фондъ стипендійный его имени 75 рублѣвъ, а на памятникъ 40 рублѣвъ, разомъ 115 рублѣвъ.

— Справозданье посольске дра Ив. Добрянського
бтбудеся въ Станиславовѣ въ слѣдуючій четверть,
о 4. год. по пол. въ сали театральнїй. Дръ До-
брянській зложить справозданье зъ послѣднои
каденціи и представится яко кандидатъ. Запро-
шуе отже П. Т. выборцѣвъ зъ меншихъ поєло-
стей округа выборчого Станиславовъ-Галичъ, що-
бы якъ найчисленнѣйше зобралися.

— Совѣтникъ дръ Амвросій Яновскій, дуже дѣятельный предсѣдатель руского товариства педагогичнаго, вѣбираючись выѣздити зо Львова на купелъ, оповѣстивъ выдѣлъ, що проводъ товариства складає на часъ свого выѣзду въ руки заступника предсѣдателя, дра Фр. Костека, о чѣмъ его окремо завѣдомивъ.

— Потвердженіе конфискаты. Коломыйскій окружный судъ потвердивъ конфискату брошуръ и. Досинчука и. з. „Пильнуймоя“.

— Въ рускй духовнй семинарии во Львовѣ обходжено роковини знесеня панчины отслуженьемъ літургіи въ церквѣ при замкненыхъ дверехъ. Літургію отспѣвали оо. Дольницкій, Тороньскій, Теоф. Сембратовичъ и Городецкій при асистѣ нитомцѣвъ и при хоральномъ спѣвѣ.

— Въ друкарни товариства имени Шевченка

	Приходъ	Розходъ
	зр. кр.	зр. кр.
16 цвѣтня 1879 Коренный фондъ	34 20	
" " " урядъ громадскій вложивъ грошъ карий яко фондъ убогихъ . . .	35 34	
16 цвѣтня 1879 урядъ громадскій умѣстивъ на 5% капиталъ громады . . .	286 5	
до 31 грудня 1879 жертвы на фондъ коренный . . .	3 60	
до 31 грудня 1879 вплынуло до фонду убогихъ . . .	8 65	
до 31 грудня 1879 сплачено провизіи . . .	4 85	
до 31 грудня 1879 сплачено пожичокъ . . .	435 42	
до 31 грудня 1879 пожичено 72 селянамъ . . .	— —	793 —
до 31 грудня 1879 заплачено провизіи урядови громадскому .	— —	10 13
Въ р. 1880 Сплачено пожичокъ	703 69	
" " " сплачено провизіи	42 75	
" " " пожичено на 6% отъ селянъ . . .	150 —	
" р. 1880 вплынуло до фонду убогихъ . . .	7 50	
" р. 1880 удѣлено пожичокъ 77 селянамъ . . .	— —	893 —
" р. 1880 выплачено провизіи	— —	14 30
" " 1881 Сплачено пожичокъ	975 74	
" " " сплачено провизіи .	57 35	
" " " пожичено на 6% отъ селянъ . . .	320 —	
" р. 1881 вплынуло до фонду уб.	5 30	
" " " удѣлено пожичокъ 84 селянамъ . . .	— —	1327
" р. 1881 выплачено провизіи .	— —	31 88
" р. 1882 Сплачено пожичокъ .	1196 42	
" " " сплачено провизіи .	65 92	
" " " вплынуло до фонду убогихъ . . .	7 60	
" р. 1882 удѣлено пожичокъ 80 селянамъ . . .	— —	943
" р. 1882 отдано зъ умѣщенныхъ на 6% капиталовъ . . .	— —	241 38
" р. 1882 выплачено провизіи .	— —	42 58
" р. 1882 раздано убогимъ .	— —	44
До 15 цвѣтня 1883 Сплачено пожичокъ . . .	158 85	
" " " " сплачено провизіи . . .	33 20	
" 15 цвѣтня 1883 удѣлено пожичокъ 9 селянамъ . . .	— —	150 —
" 15 цвѣтня 1883 отдано капиталовъ чужихъ . . .	— —	28 62
" 15 цвѣтня 1883 выплачено провизіи . . .	— —	13
" 15 цвѣтня 1883 за Дневникъ касовый, Книгу довжниковъ 100 Книжочекъ для пожичаючаго и 100 скриптовъ . . .	— —	6 84
" 15 цвѣтня 1883 за спроданій книжочки и скрипта . . .	— 40	
" 15 цвѣтня раздано убогимъ .	— —	2 65
Разомъ . . .	4532 83	4528 51

Остас въ каѣ готоўкою 4 зр. 32 кр.

ку Микулинцяхъ, въ повѣтѣ тернопольскому. Яко основателъ си підписалися подающи статутъ до ц. к. намѣстництва мѣщане: Иванъ Ярема, Григ. Цыбульскій, Петро и Стефанъ Абрагамовскій, Ив. Воловчукъ, Ив. Костецкій и Тим. Хаджай. Статутъ внесено до намѣстництва черезъ редакцію „Батькѡвщины“.

— О п. Тадею Федоровичу, владельцу Клебановки въ Збаражчинѣ, надобовано „Батьківщина“ допись, въ которой наведено много заслуженныхъ похвалъ для сего русского владельца большихъ посѣлостей. П. Тадей Федоровичъ отзначаєсь великою прихильностию для русскихъ селянъ, все боронить ихъ интересовъ, а селяне Клебановки зъ вдячности выбрали его начальникомъ громадскимъ. П. Тадей Федоровичъ есть вѣрнымъ сыномъ нашего обряду и нашей церкви, съ людьми все говорить по руски, дѣти выховує по руски. Въ Яцбвцяхъ выгнавъ жида-пявку зъ корчмы, а отдавъ еи христіянинови съ якъ найострѣйшиими застереженями, такъ что зъ корчмы зробилось селянско-руське клоно. Яко добрый господарь, має дуже хороший товаръ розплодовый и позволяетъ такожъ селянамъ користати зъ него зовсѣмъ бесплатно; коли кто погорить, дає єму матеріяль будовляный. Его заходомъ устроено минувшого року выставу товару селянскому въ Збаражи и закладається школа килимкарока въ Збаражи; биъ такъ любить домашний промыселъ народный, що въ его домѣ комнаты поприбирани въ килимы домашнаго выробу, а дѣти и жѣнка ходятъ въ мережаныхъ сорочкахъ. П. Тадей Фед. есть членомъ рускои Бурсы въ Тернополи и щедро еи спомагає, даже протегує сильнѣйший, и т. д. — „Пожалься Боже, кончить дописователь Батьківщины“ писало у насъ такт

